

Del af disse i det Hele magre og lidet befolkede Egne, hvilket vilde have medført en lille Forlængelse af Banen i nordlig Retning. Nu har man, følgende Udvalget i det andet Thing, foretrukket at tage en noget kortere Linie, men en Linie, som gaar i en Høining mod Syd, og hvor den ganske vist i Særdeleshed i Begyndelsen træffer paa temmelig tyndt befolkede Egne, men hvor den i Slutningen træffer noget mere befolkede Egne, og Forstjellen kan ikke blive saa væsentlig, at det for mig har kunnet være nogen Grund til at gjøre alvorlig Modstand mod denne Linie, som synes at være foretrukken af de paagjældende Egne. Der er desuden endnu en Omstændighed, som jeg skal nævne, nemlig den, at den Jernbanelinie, som vi havde tænkt at benytte, som til paa en ikke ubetydelig Strækning at løbe parallel med et Vandveisanlæg, og da der aldeles mangler forebredte Veie paa den sydlige Linie, saa syntes det, at denne Linie vilde have større Adkomst til en forbedret Kommunikation end den nordlige Linie. Der er tillige foregaaet den Forandring i Lovforslaget, at, medens Regeringens Lovforslag bestemte et Tilskud fra Egnen af 50,000 Kr. pr. Mil, saa bestemmer Lovforslaget nu et Tilskud af 25,000 Kr. pr. Mil. Grunden dertil er alene den, at man har anset det for høist sandsynligt, ja, jeg kan gjerne sige for sikkert, at Egnen ikke vil kunne udrede Mere. Det er en fattig Egn, og man har anset det for at være sandsynligt, at dersom den skulde udrede 50,000 Kr. pr. Mil, vilde Jernbanen ikke komme til Udførelse. Hvorvidt det, affet herfra, vil ske, afhænger tillige deraf, om den Veiangelse, som Loven indeholder, nemlig at Silkeborg-Herningbanen erhverves for Statskassens Regning, kan opfyldes. Herom kan jeg ikke udtale mig med Bestemthed. Vi have tidligere et Par Gange staaet i Forhandling med de Paagjældende om Erhvervelsen af Silkeborg-Herningbanen for Statens Regning — naturligvis under Forbehold af Rigsdagens Billigelse —; men man har ikke kunnet komme til Overenskomst. Dog saa i afvigte Efteraar havde vi særlig Anledning til at forsøge paa, om man ikke kunde komme til et gunstigere Resultat; men det glippede, idet man da var mere tilbøjelig til at stille høiere Førdringer, end man var til at gjøre Afslag, hvilket jeg i og for sig synes, at der Lunden være Anledning til efter det Udfald, som Driften har vist. Lovforslaget har sat en bestemt Kjøbesum, som maa gives; denne Kjøbesum er lig med det Døiesse, som Regeringen har budt, og det er ogsaa, hvad jeg mener er en passende Betaling. Hvorvidt de Paagjældende vilde gaa ind derpaa, kan jeg, som sagt, ikke sige; men det er dog muligt, at det, at Rigsdagen har fastsat et bestemt Beløb, kan have den Indflydelse, naar Sagen kommer til Forhandling, at man bliver mere tilbøjelig til at gaa ind paa en Overenskomst i saa

Henseende. Hvad angaar Struer-Oddesundbanen, da er den her usfordret, som den var foreslået i Regeringens Lovforslag, og det Samme er Tilfældet med Oddesund-Tilstedbanen, og med Hensyn til disse Baner har jeg altsaa ingen Bemærkninger at gjøre. Med Hensyn til de almindelige Bestemmelser i Lovforslaget, da er der nu givet Indenrigsministeren en Myndighed, som han ikke havde efter Regeringens Lovforslag, den nemlig, at, naar Amts- og Kjøbstadskommunerne ere blevne enige om at vilde tilveiebringe det lovbestemte Tilskud til Banen, saa har Indenrigsministeren at fastsætte, hvorledes Summen skal deles. Der er en anden Forandring i Lovforslagets § 5, hvorefter det Beløb, som af Amtsrepartitionsfonden skal udredes til Egnens Tilskud til Jernbaneanlæg, og som falder paa Hartkornet, skal udredes med Halvdelen af Cieren og Halvdelen af Fæsteren eller Forpagteren. Det er en Bestemmelse, der er tagen fra Expropriationsloven af 26de Mai 1868, som vi ikke have haft i Loven tidligere, og om hvis retslige Berettigelse der kan være Tvivl. De Udgifter, som udredes af Amtsrepartitionsfonden, falde jo i Reglen Brugerne til Last; men jeg tilstaa, at det forekommer mig, at der er Billighed for, at ogsaa Cieren deltager i et Afkæg, som utvivlsomt kommer ham tilgode, og at det Selskabet vil det ved nærmere Undersøgelse vise sig, at det er et Spørgsmaal, som ikke har stor økonomisk Betydning. Naar man vil stille det Regnestykke op, hvorledes den Sum, der skal udredes til et Jernbaneanlæg af paagjældende Egne, fordeles sig mellem Kjøbstederne og Landet, saa faar man et ingenlunde affrækkende Beløb ud for Hartkornet. Der er, som sagt, rent retslig betragtet Tvivl tilstede, men det forekommer idetmindste mig, at der er Billighed i, at Cieren, der jo utvivlsomt har Fordel af et Jernbaneanlæg gennem hans Egn og over hans Fæstegods, og saa bør tage Del i de Udgifter, som ere forbundne med Tilveiebringelsen af den Sum, som skal udredes af Egnen til Tilveiebringelse af Anlægget. I det Lovforslag, som nu foreligger her, har jeg ikke opnaaet Alt, hvad jeg kunde ønske, værtimod jeg har, som jeg begyndte med at sige, ikke uden Vællagelse maattet give Støt paa Gaabet om at beholde Afsens-Tommerup og Skive-Glyngørebanen. Sagen har imidlertid stillet sig saaledes i det andet Thing, at jeg har troet det rigtig at begrænse mig til det, som her foreligger, for at vi atter efter saa lang Tids Standsning kunde faae begyndt paa Jernbanebygningen. Jeg har troet det rigtig at tage Loven, som den foreligger her, idet jeg ventede at kunne føre den gennem dette Thing i denne Skitse. Jeg anbefaler derfor det høie Thing at give den en velvillig Modtagelse, og jeg vil sige — naar jeg ser hen til det Tidspunkt, hvorpaa vi befinde os og til Sagens Betydning — tillige en resolut Be-